

El Poble de Salt

Portantveu de la Joventut Republicana

Periòdic quinzenal

La correspondència al Director
Els autors són responsables de llurs escrits

Preu: 15 cèntims

EDITORIAL

“Mitja volta”

Succeix, sovint, que, un cop dita o escrita una paraula o una frase, hom hi remarca, després, tot un abast de significació que no havia tingut la més lleu intenció de donar-li. Això m'ocorre avui a mi pel que fa referència a un parell de mots continguts en les acaballes del meu anterior article en aquest periòdic, mots o locució que motiven, a tall de comentari acotador, les ratlles que segueixen.

Davant el buit lamentable que les nostres temptatives de germanor hispànica troben arreu de les terres peninsulars de llengua castellana, deia jo que, per dignitat i si us plau per força, ens tocava als catalans, en primer lloc, d'empapar-nos complidament —esborrant així la complicitat d'un greuge de lesa pàtria— de tots aquells coneixements que constitueixen l'ànima indestructible de la nostra personalitat nacional, i, una vegada fets damunt el peany de la nostra consciència de poble, girar resoluts el nostre esguard cap a les latituds de veritable cultura i de veritable comprensió. Mitja volta!, imperava, tal vegada una mica barroer. I és que no m'adonava que el meu crit podia interpretar-se com a una fal·lera de donar, sistemàticament, l'esquena als nostres germans magalòmans d'enllà de l'Ebre. No; no era cap intenció de desdeny ni de mal entès separatisme la que batejava apassionada en aquell meu—àdhuc quan sense autoritat—mot d'ordre. Volia dir només que, així com fins ara tota la nostra atenció i tota la nostra efusió eren posades de cara al migdia, havent pogut comprovar experimentalment que semblant deferència resultava estèril i no ens era agraïda ni un borrall, sonava, doncs, l'hora en què calia que ens sentíssim més curadors de nosaltres mateixos i rebutgèssim, cercant Pirineus enllà la sapiència que no ens pot donar Castella, els tòpics xovins i revoltantment tutelars de les «llumeneres» integristes i unitaristes. De cara a Europa, sí; però no voldria que la conseqüència inevitable de l'objecte metafòric fos presa com a símbol d'esquivesa a un poble germà. Si la girada és deguda a la indiferència amb què ha estat contestat el nostre anhel de sincera concòrdia, no sense recança decantarem, doncs, els nostres ulls a la banda oposada, i aquesta mateixa recança, indubtablement, ens farà estendre els braços enrera en demostració que, malgrat tot, confiem que algun dia minvarà l'urc antiliberal dels germans de Castella i ens podrem donar, llavors, espontàniament, de bon grat, l'abraçada definitiva que ens afavorirà a tots plegats.

Castella viu anestesiada sota la crosta patriòtera i funesta de la seva hiperbòlica grandesa. I la successió dels dies és per a ella una contínua sesta letàrgica en el llit de les gestes històriques i de la puixança del segle d'or. Amb ganes que en tingués, poca cultura ens podria oferir, doncs, Castella, tot i la seva llengua transceànica. No volent renunciar als procediments despòtics —tan propis del seu temperament— menys ens en podrà donar encara. A Castella, l'època d'esplendor durà solament un segle. Després vingué la ràpida davallada, i, en poc temps, no quedava d'aquella glòria pretèrita sinó el record, i amb prou feines. Tanmateix no ha volgut rectificar mai la seva tàctica. I per això ha hagut d'anar sempre des del punt de vista del progrés a remolc dels altres pobles. Culturalment, sobretot. No ens pot temptar gaire, doncs,

d'anar a remolc d'un poble que, de centúries ençà, tot i el seu orgull, necessita que el remolquin. No gens menys, no cal dir que veuríem amb la màxima complaença que el petit escamot d'intel·lectuals i polítics saturats de liberalisme amb què compta avui Castella, aconseguissin de canviar els derroters de la nau estatal espanyola.

IU BOHIGAS

No s'hi val a parlar de pietat per als que si haguessin triomfat haurien fet assassinar les persones decentes i haurien omplert les presons d'obrers i de militants dels partits republicans

Els nostres cacics, en el moviment monàrquic?

No hàviem fet esment, amics llegidors saltencs, que des d'un cert període de temps els nostres elements reaccionaris tornaven a alçar la testa amb la mateixa gallardia i orgull de quan foren, dels destins hieràtics del poble, els únics amos i senyors per excel·lència? No hàviem fet esment, amics llegidors saltencs, que, d'un període de temps a aquesta banda, els nostres elements reaccionaris ens flectaven l'esguard així mateix com volent dir: Prepareu-vos que torna a venir la nostra? Sí, sí, puix que tots, qui més qui menys, ho hem pogut molt bé comprovar i àdhuc aquells els quals no s'han pres mai la molèstia de dirigir-los una llambregada tan sols.

Fins el fullet que hom coneix sota el títol de «L'Amic del poble», o sigui el portantveu dels carcundes locals, havia traçat una nova ruta que, francament, el contingut de la qual fa sospitar respecte els darrers esdeveniments monàrquics que la dignitat ciutadana ha sabut ofegar d'una faisó tan exemplar.

Jo no diré que els nostres cacics i caciquets estiguessin de comú acord amb els capitosts de la susdita rebel·lió militar, però tampoc no gosaré assegurar que n'estiguessin absents del tot. Fins a cert punt podríem fer més cabal d'allò primer, si bé tenim en compte la seva tradició política molt digna de recordar tots els dies de la nostra vida.

No sóc dels que quan volen parlar, abans giren els ulls per veure qui tenen al darrera, puix que sempre he tingut certa cura de dir les coses clares i com més clares millor, sense pensar, però, que les meves afirmacions poden ofendre un amic o bé poden afavorir un contrincant. Per això, fins potser avui em trobo amb una sèrie d'amistats perdudes que, francament, al cap i a la fi, no em saben cap greu, abans molt al contrari.

No és gaire bon amic—va escriure el malaguanyat Iglésies. el poeta l'obra del qual ha entrat més al cor del poble— el que deixa de saludar un amic per divergències polítiques o socials.

Tanmateix, tornant al fons de la qüestió que ens ocupa, no podem excusar-nos tampoc de cridar l'atenció a les nostres autoritats respecte a uns rumors que corren per la vila de si és o no cert que en una casa de la rambla de Josep Anselm Clavé tenen lloc algunes reunions clandestines de caire preferentment borbònic.

Pel que pugui ésser, cal que els esperits liberals vetllin per la suprema llibertat que tant ens ha costat de conquerir, sense posar, tanmateix, massa crèdit a les paraules de certs senyors que de senyors només en tenen el nom. No volguedu donar importància a tot allò que políticament us pugui contar el metge com tampoc tot allò que us pu-

TRIBUNA LLIURÈ

El meu "alerta" insistent

gui contar el farmacèutic i encara molt menys tot allò que us pugui contar el rector. És a dir, quan us vinguin amb motllos trencats que es diu, puix que aquests senyors tenen costum d'enfocar els semblants afers no com els homes, sinó com els jesuïtes—no, no cal ruboritzar-vos redactors de «L'Àmic»—, sapi-gueu contestar-los com ho farien els que els combaten constantment pel sol fet de creure'ls indignes de figurar en una societat de consciències liberals, demòcrates, proletàries.

Sí, volgueu correspondre'ls amb tota la serietat i noblesa de la vostra ànima; no menys que amb els següents mots: No, no cal que s'esforci a glossar de política, que per nosaltres, els obrers, només hi ha una sola classe de polítics. Són els que lluiten per les cares reivindicacions del poble. Tots els altres polítics sols mereixen mostres de menyspreu, ja deixant, per tant, a part els interessos col·lectius, els quals són els únics que veritablement deu haver de defensar tot home d'una mica de sentit comú.

Diem tot això pel motiu de saber positivament que la campanya contra els nostres homes representatius, tant els de Catalunya com els de Castella, és una cosa vivament revoltant.

Però consti que nosaltres estem disposats a vetllar nit i dia per tal de desemascarar alguna cara disfressada que de tenir la fortuna de caure a les nostres mans, no tindrem pas escrúpols de presentar-la allà on tindran especial interès de donar-li la paga que es mereix en recompensa, és clar, de les seves tan «humanitàries» actuacions polítiques.

No, no penseu tornar a empènyer el jou de la sutzura que per més que el cerqueu no el trobareu enlloc, puix que els homes dignes l'han sabut esberlar en deu mil trossos, no cal dir que cansats de rebre les seves tan criminals carícies i ensems per lliurar-se també d'un viure cruel, per un altre de més generós i més humà.

AGUSTÍ CABRUJA

Sr. Governador: Mentre, arreu de Catalunya i d'Espanya, el poble treballador clama i espera justícia estricta contra els enemics i traïdors a la República, en aquest poble de Salt, focus secular d'inquietuds ciutadanes, la sospitosa gent reaccionària continua emparada en la farsa del Somatent, armada, per vergonya, escarni i amenaça de tots, fins a les dents.

Dies enrera, des d'ací mateix, vaig donar als cooperadors d'aquest Veïnat, sobretot als vells fundadors de la «Cooperativa», un crit d'alerta, anunciant-los i denunciant-los la maniobra dictatorial que la minoria «soi-disant» anarquista, introduïda en la nostra «Casa fraternal», es proposava de portar a terme.

Avui, em toca de lamentar-me que un primer conat antidemocràtic d'aquella minoria antilib-

ral s'hagi ja consumat «amb tot èxit». Em refereixo, naturalment, al fet vergonyós de la no admissió d'una pobre vídua, obrera com tots i mare de família, a la nostra *comunió* de consumidors proletaris, al legant que no era sindicada en l'organització de la «revolució social» i del «comunismo libertario». M'abstinc — per no allargar massa aquestes línies— de descabellar-me en dicteris justíssims contra els indignes companys que de semblants procediments es valen per a la llur obra de proselitisme anarco-xivarrista, individus que, per llur actes d'avui i de sempre,

són mereixedors —ells sí— de menyspreu més olímpic de tots els cooperatistes de debó, que han d'ésser tot cor, tot generositat, tot respecte.

I, per acabar, permeteu que us recordi el lema universal del Cooperatisme, repetit mil vegades i glossat extensament, en aquesta mateixa població, pel vostre actual President, pel gran cooperador Duran i Guàrdia, per Ricard Caballeria, Maria Palomera, etc.: «Un per tots, tots per un». Mediteu bé, cooperadors de debó, aquestes paraules.

Un Vigilant Cooperador

Les idees i les obres

...com si diguéssim la teoria i la pràctica, l'idealisme i la realització o la voluntat de realitzar allò que ha estat pensat, ideat.

Ara que és calent el ferro, pot forjar-se... Apa, doncs, forjadors, artífexs, orfèvres de l'ideal, ara és l'hora i el minut de fer labor bona, labor magna; ara és l'hora de poder presentar davant del món i dels homes les coses i les valors humanes de la nostra terra...

Colom, català, genovès, gal·lec, tortosí, o d'allà on fos, fa quatre centúries, descobrí o acabà de descobrir que a l'altra banda del món hi havia terra i homes; i ho descobrí perquè volgué realitzar el seu ideal; però volgué de debó; volgué, bo i jugant-se la vida d'ell i la dels que l'acompanyaven. Si els que hem nascut després, no hem sabut aprofitar o hem aprofitat malament el fruit de l'obra seva, no crec que se li pugui fer cap retret de la nostra poca-solta.

Joan Genfleisch, o sigui Gutenberg, descobrí o acabà de descobrir això que ara en diem l'art de la impremta; i ho descobrí o acabà de descobrir-ho perquè a l'ànima hi duia alguna cosa més que idees, i el seu cervell anava un bon tros més enllà d'això que se'n diu teoria, especulació.

Aquell aragonès, pobrissó, que es digué Miquel Servet, quan pressentí la circulació sistemàtica de la sang, és molt possible també que pressentís la fi que l'esperava; i pressentint-ho i tot, arribà, en la persistència pràctica de la idea seva, que

en ell fou intuïció prodigiosa, fins al punt de veure's cremat, en 1553, si no m'enganyen els paperots de viu en viu, al mig d'alguna plaça de la que avui és ciutat i seu de la pau, Ginebra, el taller formidable i magnífic on és forjada, ara, una societat més humana, una humanitat nova. Així sigui.

Aquell il·lustre, il·lustríssim, italià de Pisa, la ciutat de l'Art, de la torre inclinada del segle XII, de la Universitat famosa, dels edificis artístics; aquell ciutadà del món, i de l'univers, del cel i de la terra, que fou nomenat Galileu, matemàtic de primera fila, entès fins allà i més molt més enllà d'on se'n podia ésser aleshores en física i en la ciència dels astres, en proclamar que el sol era el centre del nostre sistema planetari, i no la terra, com havien dit els escolàstics i la Cort romana, ho féu ple, amarat, vessant de fe i esperança; però també, un cop amenaçat per la Inquisició, ajupit per la força del seu cos, però no pas vinclat el seu esperit, un cop tornat a Florència, agafa la ploma i els paperots i hi reuneix totes les proves del seu sistema i de la veritat que encloïa; i la seva obra havent estat condemnada per aquell Tribunal, ell vell de setanta anys, sense ajuda de companys, ni de ningú, flectits els genolls, abjura amb la llengua l'heretgia seva, per salvar la pell de la crema; emperò el seu esperit volava espais enllà, vers la infinitat dels móns, bo i reclòs i vigilant i mig pels «guras» de la Inquisició. I, abandonat i orb,

ell deia encara: «Eppur, si muove!»

Recordem les gestes de Colom, de Gutenberg, de Servet, de Galileu, i de tots els pares de bona voluntat que han passat pel món per allisonar els homes, els pobres homes que ens creiem condemnats a lluitar pel nostre pa de cada dia, com si això fos un càstig, com si això fos una maledicció tradicional, com si no fos una cosa ben natural que el pa i el tall i el vestit s'han d'afanyar, com si aquests homes no ens ensenyessin que ells treballaren per un sou infinitament inferior que llur recompensa, fou, sovint, la presó o la foguera abrandada pels sicaris del St. Ofici.

Vull dir: comprem llibres, llegim-los, treiem-ne un bon profit, deduïm-ne tot allò que ens sigui possible; però fem obra tangible i perdurable el pensament nostre, educat, enfortit, ennoblit pels bons llibres i per l'exemple dels homes bons, dels homes forts, dels homes nobles de cor. Teoritzem a la llum del sol, però sense deixar de tocar de peus a terra.

E. L. N.

Coincidint amb els moviments monàrquico-militaristes de Madrid i Sevilla, hom pogué remarcar, entre els elements caciquils d'aquesta població, una bellugadissa desacomunada.

Sr. Governador: Per la seguretat i el benestar de la República, demanem, exigim, la immediata dissolució del Somatent vergonyant d'aquesta localitat.

Justícia

*Amb el teu posat superb i orgullós,
i atret per l'or, la xeta i les samelles,
fas guerra contra el poder gloriós
del gran poble que t'ha omplert d'estrelles.*

*Guerra contra el poble sent-lo esclau,
tractant-lo com un gos o bé una gossa
sota l'espasa d'un rei tan criminal
com el que vam llençar a cops de cossa.*

*Però la guerra ha topat amb altra guerra;
la guerra que el poble contra tu ha alçat,
perquè no vol que llur aimada terra
la governi la mà d'un mal soldat.*

*Mes ai, els fills de mare ja en el clof,
bo i creient tos sermons plens de verí,
has de pagar-los amb mil trets al cor
que llurs mares ço clamen per tu, sí.*

*Per tots els altres que t'han fet costat,
també no paguin cara llur brutícia,
sinó el poble que ha sofert i ha callat,
s'emprerà per ell sol la justícia.*

*Es que no diuen res aquells dos martres
caiguts per la causa de llibertat...?
Oh, sí que diuen; mes, vegeu llurs parpres
com s'obren, i s'obren de bat a bat.*

*A veure com et portes, oh, gran poble!
van dient amb un parlar dolç i trist:
a nosaltres, sols per fer un gest noble,
ens van tractar talment que Jesucrist...*

Agustí CABRUJA.

TEMES POLEMICS Del Falansteri de Fourier al Pla Quinquenal

Poc sovint—i és de doldre—«Despertar» publica treballs objectius inspirats pel propòsit de fer ço que força mancats n'estan els nostres medis obrers: consciència revolucionària.

La premsa anarquista, amb una contumàcia tant més perillosa quan travessem uns moments decisius per la classe obrera, persisteix a semblar el confusionisme entre el proletariat com a conseqüència d'una doctrina negativament revolucionària.

Es amb satisfacció, doncs, que hem vist al n.º 17 de l'esmentat setmanari local, un assaig sobre l'Estat, signat per Liberto Puig.

Teoria anarquista de l'Estat

L'article «El Estado» conté, a més d'unes notòries contradiccions teòriques, l'històric *mutis* anarquista davant de la proposició «què és l'Estat?»

No hem pas tingut la sort d'obtenir encara una resposta seriosa per part de cap anarquista. No fa pas molt, en l'espai d'una setmana vàrem llegir «La Anarquia» de Sebastià Faure, i anàrem a escoltar amb interès una conferència de Domingo Germinal, amb referència a comunisme i anarquisme. La *formidable* pregunta continua incontestada.

Per exemple, Faure escriu: «El remedio consiste, pues, en romper todos los muelles de esa autoridad: Capital, Estado, Ley, Religión, y en fundar una sociedad enteramente nueva sobre la Libertad». I és damunt d'aquestes divagacions que després de preguntar-se: «Yo imagino, pues, la revolución realizada: la autoridad reducida a polvo; tratase ahora de vivir en libertad. Hemos destruído, nos es preciso reconstruir. ¿Qué vamos a hacer?», contesta més avall: «El problema se im-

pone, imperioso y urgente. ¿Cómo resolverlo? No hay que pensar en recurrir a la fuerza, a la violencia, al castigo, a la intimidación, formas diversas de la autoridad, sino a la dulzura, a la persuasión, a la razón, formas múltiples de la Libertad». Simplement ridícol.

Domingo Germinal fou presentat al nostre públic com un gran *succés*. Un home que enraona durant dues, tres, quatre hores seguides i encara ha de suspendre la sessió per a tornar-hi demà, ofereix, tanmateix, motius suficients per anar a escoltar-lo una mica escamats. Hem de confessar que fou una de les oracions pretensiosament revolucionàries més vàcues que hem tingut ocasió de sentir.

Perquè parlar del «Estado Estatal» i del «Estado comunista libertario», i perquè dir que «el Estado es un nido de culebras, un útero podrido, una patulea de ladrones encanallados» és, senzillament, no dir res.

La teoria burgesa

I bé, què és l'Estat?
L'etimologia del mot Estat ja dona en si un concepte força clar. Estat, del llatí *status*, en el sentit genealògic del mot, vol dir manera d'ésser o estar les persones i les coses actualment.

I si actualment la societat humana es presenta en els països civilitzats, excepte Rússia, en estat capitalista, tota la superestructura social (lleis, autoritat, Parlament, moral, justícia, religió, cultura, costums, economia, burocràcia, etc.) constitueixen l'Estat, l'Estat *capitalista*.

Els teòrics burgesos—per exemple Santamaria—defineixen l'Estat en general dient: que és la societat organitzada per a declarar el dret d'una manera suprema i inapelable, complir-lo en relació amb tots els fins de la vida i fer-lo complir per la coacció quan no es realitza voluntàriament.

Duguit, fonamentant-se en la realitat, diu que, en el sentit més general de la paraula, Estat designa tota la Societat humana en la qual existeix una diferència política entre governants i governats. (Aquesta «diferència política entre la classe governant i la classe governada» és la mare de la criatura).

El socialisme «neoburgès» també sosté la teoria de l'Estat únic i indeclinable. Per això veiem els Braun, Bernstein i Largo Caballero, parlar de l'Estat *lliure popular*. Es a dir, no creuen pas que cal oposar l'Estat proletari a l'Estat burges. Consideren que l'Estat és una màquina única i neutra que el mateix obeeix a un Govern burges que avui sigui al poder, com a un Govern obrer que demà hi arribi. Actualment això és denominat amb el mot *oportunisme*.

La teoria marxista de l'Estat

Nosaltres aconsellàrem als obrers anarquistes, si ens fos permès, que llegissin l'opuscle de Lenin «L'Estat i la revolució».

Perquè és el marxisme científic, magistralment interpretat per Lenin, el que ens dona una visió neta i contundent del què és, com és i per què és l'Estat.

L'Estat és producte i manifestació dels antagonismes irreconciliables de classe. I, lluny del que afirma Liberto Puig quan diu que l'Estat amb prou feines data del segle XVI, el temps i el lloc en què neix l'Estat; així com l'extensió de les seves facultats, són fets que depenen exclusivament del temps i del lloc en què es manifesten els antagonismes de classe dintre d'una societat i de l'extensió que prenen aquests antagonismes.

En cada moment de la Història, l'Estat «ha constituït una forma particular d'organització de la força, l'organització de la violència per a sotmetre a una altra classe».

Engels, en la més popular de les seves obres—*Crigen de la família, la propietat privada i l'Estat*—, diu: «L'Estat no constitueix de cap manera una força exterior *imposada* a la so-

cietat... Es un producte de la societat en un període determinat de la seva evolució. L'Estat equival al reconeixement de contradiccions internes irresolubles, d'antagonismes irreconciliables, causa d'inevitables complicacions, de les quals la societat és impotent per a deslliurar-se».

¿De quina manera es sostenien com a classe dominant, els patricis, cònsuls i propietaris d'esclaus a l'antiguitat? I la noblesa feudal a l'Estat Mitjà? I en el nostre temps la burgesia? La resposta és òbvia: per mitjà de l'Estat *particular*, representant a a cadascuna d'aquelles classes; un tret distintiu del qual—per a dir-ho amb una frase d'Engels—és la institució d'un poder públic que no s'identifica ja amb la població i que s'organitza com a força armada.

Materialisme històric

La vida en *comunes lliures*, sense Estat (sense autoritat), de què parla Liberto Puig en el seu article, han existit, certament. Però per a trobar-les ens hem de remontar a les primeres edats de l'home.

En el present i en el passat, l'home, indiscutiblement, ha viscut i viu en societat. A l'època primitiva, en què totes les forces externes de la naturalesa li eren hostils, l'home no podia pas prescindir de l'ajuda dels seus versemblants en la lluita per l'existència.

Unir-se per aquesta finalitat, en una època en què l'home primitiu no podia pas imaginar-se una cosa tan complexa com un contracte social, sols, era possible entre individus que la Naturalesa havia unit pels vincles de la sang. I és quan neix el grup familiar, la *gens*. Tots realitzaven un mateix treball, el producte del qual era repartit *igualitàriament*.

Quina fou la força dinàmica que impulsà l'escàs desenvolupament de la tècnica primitiva? La sobre població

En efecte. Una àrea d'un terreny d'un quilòmetre quadrat, podia sostenir, posem per cas, deu habitants. Però en créixer el nombre d'habitants en un mateix terreny, havien de créixer les formes de producció, calien més productes. L'augment del nombre d'habitants i la lenta millora de la tècnica productiva, determinà la divisió del treball.

Arribà un moment en què ja hi hagué treball suplementari, això és, més producció de la necessària per a mantenir-se la tribu. Surt la necessitat de tenir un organitzador de la distribució dels productes i particularment del botí de guerra, i això ho fa el què té més experiència de la tribu, o sigui el més vell, el patriarca.

Aquest patriarca que de primer era elegit per la tribu, més tard ja esdevé el cap per dret hereditari. I com que és ell el qui fa el canvi de productes de la tribu amb productes d'altres tribus, arriba a fer-ho com si ja fos l'únic propietari. Es en aquest moment que es forma l'embrió de la propietat privada i de l'autoritat.

La societat tribal no tenia pas noció de la moral, justícia, etc. Si naixia una criatura amb dos caps, la mataven perquè era una cosa anormal. Si un individu de la tribu feia un acte contra la costum establerta, era mort, considerant-lo com un fet anormal, no pas en nom de la llei, que desconeixien. Però a mida que les relacions entre les tribus s'extenien i a mida que aquestes tribus adquirien esclaus (presoners de guerra), les infraccions de les costums d'una tribu determinada sovintejaven i és aleshores que tenen necessitat de castigar, de posar penes per les infraccions. Això constitueix l'embrió de la llei.

I al compàs que anaven desenvolupant-se les formes de producció i la creixença de la població, s'anaven desenvolupant l'autoritat, la llei, la religió, la moral (conservació de les costums tribals), factors tots d'un resultat: L'Estat.

L'Estat proletari

Ha restat demostrat més amunt que el mecanisme estatal constitueix l'aparell per mitjà del qual la classe dominant es sosté al poder.

Ara bé. Cal, en parlar de l'Es-

tat i del Poder, no cometre l'omissió del qualificatiu, Cal dir de quin Estat hom parla. Estat burges o Estat proletari. Poder proletari o Poder burges.

Tot poder és l'organització de la violència i tot Estat és un instrument d'opressió.

L'Estat proletari és, quin dubte hi ha, un mitjà d'opressió, però està dirigit contra el capitalisme, contra la classe burgesa. Conté tot un sistema de represàlies, però dirigides contra el capitalisme, contra la classe burgesa.

En un Congrés del partit comunista rus, Lenin informava així: «Les diferències de classe no s'esborren pas amb un cop de pluma. La burgesia no desapareix pas, com a classe, per l'únic fet d'haver perdut el poder... El proletariat, en tant que força motriu revolucionària, té el deure de sostenir-se, en la seva qualitat de classe, com a dirigent fins que hagi transformat les altres classes a la seva imatge. Aleshores—però tan sols aleshores—el proletariat «disol la seva organització governamental i l'Estat mor».

El proletariat destruirà, en efecte, l'Estat burges. Com que li caldrà sostenir-se com a classe dominant, organitzarà l'Estat proletari, i aquest no serà destruït ni abolit, sino que desapareixerà gradualment, es marcirà.

Quan no hi hagi lluita de classes, quan no existeixi més que una classe social, la productora (tothom productor), aleshores, «i tan sols aleshores», l'Estat perd la seva raó d'ésser i cau pel seu propi pes. El govern dels homes cedirà el lloc a l'administració de les coses.

La dictadura proletària de la U. R. S. S.

¿Com s'hauria sostingut la revolució russa, si la classe obrera no hagués cuidat a organitzar el seu Poder públic, la seva força armada?

Es una lluita èpica la que els obrers russos han hagut de sostenir contra les potències capitalistes. L'amenaça constant de Polònia, Japó, França, de l'exèrcit de 200 mil blancs, (l'estat major del qual resideix a París), dels kulaks, dels nepmans i dels popes que viuen i conspiren dintre la pròpia U.R.S.S., no passa d'ésser una amenaça: mercès al respecte que imposa el formidable exèrcit soviètic, el més potent del món—quin orgull pel proletariat mundial!—

La gran parada que l'exèrcit vermell verifica cada primer de maig a a immensa Plaça Roja de Moscou, davant del Govern dels Obrers i dels Camperols, acte al qual hi són convidats expressament els cònsuls i delegacions comercials estrangeres residents a la capital russa, una anticipació clara i contundent de com l'exèrcit de la revolució està preparat per a repelir qualsevol agressió criminal per part del capitalisme decadent.

I és mercès a aquesta salvaguarda que el pla quinquenal ha triomfat com triomfarà el segon i com triomfarà la total edificació socialista a la U. R. S. S. i a tot el món.

Un opuscle

Els anarquistes toquen campanes quan parlen d'abolir l'Estat. No

fan altra cosa que sembrar la confusió.

L'anarcosindicalista Alfonso Mi-quel, acaba de publicar un opuscle *Todo el poder a los sindicatos*—que sembla ésser el pròleg de la seva entrada al comunisme científic.

Hi ha, naturalment, contradiccions típicament anarquistes. Mentres aboga per l'abolició de l'Estat, demana tot el poder als sindicats (com si poder i Estat no fos una mateixa cosa). reclama la dictadura de la C. N. T. i afirma la necessitat de crear una força armada, organitzada i disciplinada, purament proletària.

I, conclusió final, *tabú* anarquista, combat la participació electoral i parlamentària del partit polític de la classe obrera, després de reconèixer la necessitat de l'existència de tal partit.

Aspecte importantíssim —gens espinós, però— i el qual els anarquistes sempre han interpretat erròneament.

L'extensió d'aquestes quartilles ens obliguen a deixar per un altre dia la continuació d'aquest tema.

Florenci Torrent

Girona, agost 1932

Notes municipals

En l'última sessió de l'Ajuntament es prengué l'acord d'encarregar a l'arquitecte Isidre Bosch, la confecció d'un projecte d'ampliació de les Escoles Nacionals.

La Comissaria de la Generalitat de Catalunya, ha retornat el padró municipal de cèdula personal per tal que sigui rectificat en el sentit d'ésser augmentades les quotes de bastants contribuents, segons la relació formada per la pròpia Comissaria.

PASSAPORT per anar a França a fer veremes.

Pel Govern Civil s'ha dictat una Circular, disposant que els que vulguin anar a França a fer veremes hauran de treure el passaport a la Inspecció de Vigilància de la frontera. Caldrà que portin una fotografia i, a més, un certificat de bona conducta lliurat per l'Alcalde. Les dones casades i els menors d'edat, hauran de presentar també, el consentiment del marit o del pare respectivament, qual acte de consentiment podran fer davant de l'Alcalde o del Jutge.

Només es donarà passaport a aquells que portin un contracte de treball.

Amb motiu de la sublevació monàrquica-militar, l'Alcaldia cursà els següents telegrams:

«Alcalde de Salt a President de la Generalitat. Barcelona.—En nom del poble republicà de Salt, demano màxima pena traïdors. Sempre per República i Catalunya.—Pibernat.

«Alcalde de Salt a Presidente Cortes. Madrid.—Pueblo republicano de Salt pide máxima pena traïdors. Siempre por República i Cataluña.—Pibernat.

Tirant pedretes

Aquest món és un fandango; tothom va de cara a la pela: En Sardà, amb una sastressa, vestits de franc; En Perpet, amb la Dolors, per vendre més pa, etc...

En la plaça de la República, de vuit a deu del vespre, hi ha una parella que s'estimen de debò. Ens han dit que eren la Paulina i en Bustins. Millor i millor.

Fa molt de temps que no sabem res d'En Colomer i la seva formosa companya. Diuen que la cosa marxa bé... Que gaudeixin ara que són joves.

A càl Sord (l'hotel Ritz) des que hi ha la Maria que molts joves pateixen del cor... Ramon, Subils, Banyoles... etc., etc.

Ens han dit que en Puig i la Rossa han renyit. Malament. Nosaltres que ja ens llepàvem els dits del tec que anàvem a fer. A veure si es reconcilien aviat.

Estem atabalats de tants casaments i bateigs en perspectiva: Ho diem per l'Antoni i la Lola, en Tomàs i la Carmeta, el pintor i la Maria, l'Ernesta i el seu «Romeo» de Bescanó, en Caravaca i companyia, En Tino i la Pepita, En Xicobonic i l'Elvireta, En Clarà i la Maria, en Joventench i la Conchita, la Pepita i en Sidon, la Rossa i en Frederic, en Figueres i la Pilar, etc., etc.

Repòrter

Agència Pet-o-net

En el número vinent sortirà una secció titulada ¿Quin és el jove que sap més de ballar?

Correspondència

M. R.—Van els dos trets. Un cooperador.—Va en aquest número.

Un vigilant cooperador.—El mateix us diem.

Un cooperador.—El vostre el publicarem en el número vinent.

Narcís Puig.—Va. No ha pogut ésser més aviat.

P. A. J. (Sant Feliu de Llobregat)—El publiquem, car els vostres articles sempre interessen. Seguiu enviant Records.

Ll. P. (Girona).—Anirà. Però una mica mutilat, car els contramestres us matarien.

R. C.—Els trets, sí; l'article, no. Es bastant difícil.

Lluís.—Molt bé, molt bé. Van.

A. P.—Mentre el firmeu, no teniu cap inconvenient a publicar-lo.

Met.—No pot anar.

P. D. R.—En cartera.

Ll. P.—Idem.

J. X.—Moltes mercès. Anirà en el número vinent.

Ricard Maimí (Cassà de la Selva)—Sí, senyor, ja l'hem rebut. El publicarem. Els altres els pot donar al mateix amic.

B. Ll. I.—Mirarem d'encabir-los en en la secció «Pel poble es diu».

A. B.—Entès.

Severo.—Ja n'hem publicat un; l'altre entra en cartera.

Pere T.—El nostre periòdic s'envia a molts Centres Republicans de la comarca. Així és que si us interessa ja ho sabeu. Sobretot no us descuideu d'allò dels dibuixos.

Esport

Catalunya F. C., 3

Sta. Coloma de Farnés, 5

Diumenge passat, l'equip d'aquesta població es traslladà a Sta. Coloma per contendre un

partit amistós amb el «team» de dita població.

El Catalunya F. C. estava integrat pels següents jugadors: Cat, Callís-Casals, Bohigas-Vila-Figueres, Pedrín-Mollera-Fita-Juncà-Pedra.

Suplents: Babot, Berga i Pardàs.

Se centra la pilota; Fita passa a Juncà, aquest s'interna i d'un xut formidable marca el primer gol sòltenc. Continua el joc i, pocs minuts després, el Sta. Coloma marca el seu primer gol d'un çop franc i que Cat, enlluernat pel sol, no veu. Es torna a centrar i, cinc minuts més tard, una passada de Juncà a Fita permet a dit jugador, d'un tret a l'angle, desempatar. Els locals es refan i tornen a empatar.

Quan faltaven set minuts per la mitja par, una jugada a davant de porta fa que l'extrem dret, Pedrín, marqui el tercer gol a favor del Catalunya, i poc després fineix la primera part.

Comença la segona i, amb una arrencada del Sta. Coloma, es marca de nou l'empat. Cal fer notar, però, que els nostres jugadors es trobaven cansats i algun àdhuc en condicions de no poder jugar, i el Sta. Coloma havia canviat dos jugadors, ço que fou la causa que fessin dos gols més.

Els millors foren la defensa Callís-Casals, i principalment aquest. Els altres no estigueren afortunats.

«REPÒRTER»

Diumenge, 28.—Gran partit de fútbol

Amer F. C. contra C. S. Salt Preu, 2 ptes.—Socis, 1'50.

A. E. I. J. - I Ràdio càl Sord (Congrés sidralista)

S'obre la sessió sota la presidència del flamant Amós Triola.

Es passa a parlar del nou equip, format a base de criatures: Serra, Berga, Codina, Perico, etc., i hom nomena els anarquistes del Catalunya F. C., Pardàs i Ridaura, encarregats de dita obra.

Un soci protector de la infància (Catalunya F. C.), s'aixeca demanant a la cambra que atorgui al president un mes de vacances, per enviar-lo a Osor, que és un punt molt saní, car els aires de marina no li provenen. S'accepta per unanimitat. Tot seguit el President demana als diputats que cridin un «olé i viva tu mare» en honor del desaparegut jugador Mainegre, que debutà a Tossa, l'altre dia, volent fer escapades de «aquellos tiempos», però no hi havia gas. Llàstima.

Es condemna a pagar una pesseta als castigadors Massana i Banyoles per haver-se dedicat a captivar tres «nenes» la més jove de les quals tenia 25 anys.

S'aixeca la sessió per força, perquè la Núria diu que es gasa massa llum.

HOM DIU...

...Que a càl Berga és una casa de secretaris: En Joan, de l'equip de criatures, i en Lluís, dels grans.

...Que en Pardàs porta unes sabates de jugar a fútbol que fan més per anar pel fang en dies de tempestat.

...Que l'equip de criatures progressa, car ja tenen homes llogats per a repartir estopa després del partit. Casellas... etc.

...Que a l'Amós no li provenen els aires de Marina.

...Que en Fita, en Mollera i en Cat se senten joves encara.

...Que en Bres semblava que portava dol, amb jersei negre.

...Que d'aquí a pocs dies tindrem camp.

...Que perdoneu-me si us he ofès. Amén.

REPÒRTER

Agència Xut-a-gol

N. de la R.—Per excés d'original deixem de publicar la secció «Trets que no maten».

Imp. Salomó Marquès.—Girona.

Peruqueria de

Ramon Nonó

ONDULACIÓ PERMANENT
GARANTIDA 7 MESOS

VEÏNAT DE SALT (GIRONA)